

1/1996

HINTA- JA

PALKKA-

TIEDOTE

Tässä numerossa mm.

■ Uusi väline
EU:n hintavertai-
luihin

■ Ansiotason
nousu nopeutui
loka-marraskuus-
sa

■ Asuntojen hin-
takehitys tasaista

■ Uusi laskutapa
asuntojen hintain-
deksille

TILASTOKIRJASTO

136 002 2611

Hinta- ja palkkatiedote

1/1996

3 Uusi väline EU:n inflaatiovertailuihin

PALKAT

6 Ansiotason nousu nopeutui loka-mar-raskuussa

7 Metsurin päiväpalkka 520 markkaa

HINNAT

8 Asuntojen hintakehitys tasaista

10 Uusi laskutapa asuntojen hinta-indeksille

12 Ravinto on halventunut vähiten Pohjois-Suomessa ja Pääkaupunki-seudulla

15 Indeksitaulukko

Hinta- ja palkkatiedote sisältää ajankohtaista ja tiivistettyä tilastotietoa hinnoista, palkoista ja työtaisteluista.

Aikaisempien numeroiden aiheina ovat olleet mm.

- Mistä palkasta puhutaan (1/1995)
- Hinnanmuutokset Baltian maissa (2/1995)
- Ansiokehitys ja palkkaerot (3/1995)
- Kansainväliset palkkavertailut (4/1995)
- Työntekijän työtunti maksaa teollisuudessa 108 mk (5/1995)
- Inflaatioharhat (6/1995)

Tiedote ilmestyy kuusi kertaa vuodessa, englanninkielinen kooste kerran vuodessa.

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Palkat 1996:2

Helsinki 17.4.1996

Julkaisun tiedot vapaasti lainattavissa. Lainattaessa mainittava lähdeksi Tilastokeskus.

ISSN 0784-8374/Palkat
ISSN 0789-2462/Hinnat

Taitto: Hilikka Lehikoinen
Valokuvat: Lasse Lakanen

Tiedustelut

(90) 17 341
Anna-Leena Wickstrand/
Palkat
Kaisa Weckström-Eno/
Hinnat

UUSI VÄLINE EU:N INFLAATIOVERTAILUIHIN

EU-maiden inflaatiolukujen yhdenmukaistamisessa on edetty tärkeään vaiheeseen sillä vuoden alusta jäsenmaat tuottavat yhdenmukaistettua indeksiä joka on kehitetty nimenomaan kuluttajahintainflaation kehityksen kansainväliseen vertailuun.

Maastrichtin sopimuksessa luetellaan neljä n.s. konvergenssiehtoa EU-maan jäsenyydelle Euroopan talous- ja rahaliitossa. Ehdot koskevat julkisen vajeen ja velan suhdetta BKT:sta sekä inflaatiota ja pitkäaikaisia korkoja.

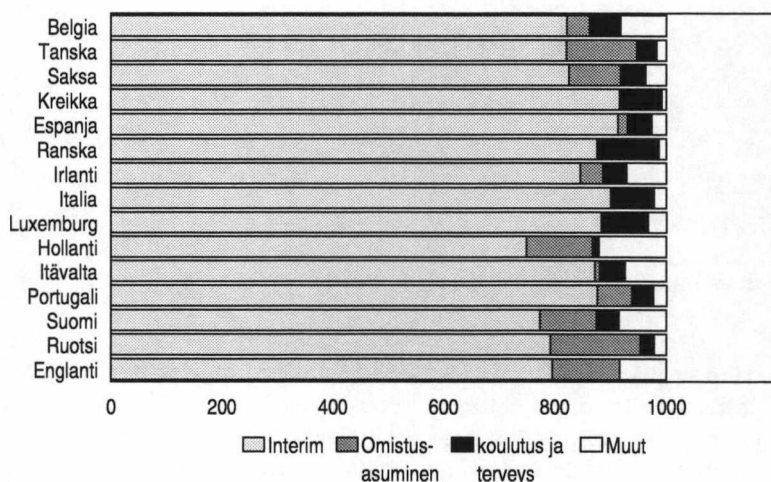
EU-komissio ja Euroopan rahapoliittinen instituutti Emi käyttävät uutta indeksiä Emu-raportissaan ja Emi seuraa sen avulla vaakan hintatason ehdon toteutumista jäsenmaissa.

Komissio yhteistyössä kansallisten tilastovirastojen kanssa on esittänyt yhdenmukaistamista vaiheittain. Tätä vaiheistusta koskeva Neuvoston regulaatio hyväksyttiin vuoden 1995 lopupuolella. Kuluvan vuoden alusta jäsenmaat tuottavat vuoden ajan väliaikaista yhdenmukaistettua kuluttajahintaindeksiä (VYKHI) joka on saatu muokkaamalla kansallisia kuluttajahintaindeksejä. Kansallisista indekseistä on poistettu ne kotitalouksien kulutuserät joiden indeksit eivät ole vertailukelpoisia.

Näitä ovat m.m. omistusasuminen, terveyden- ja sairaudenhoito, koulutus, rahoituspalvelut, vakuutukset ja seuramatkat. Keskimäärin viidennes EU-maiden kotitalouksien kulutuksen arvosta on pudotettu pois VYKHI:stä. Osa maista joutui lisäämään kulutuseriä indeksiin. Italian ja Luxemburgin indekseihin lisättiin tupakkatuotteet ja Luxemburgin indeksiin alkoholi.

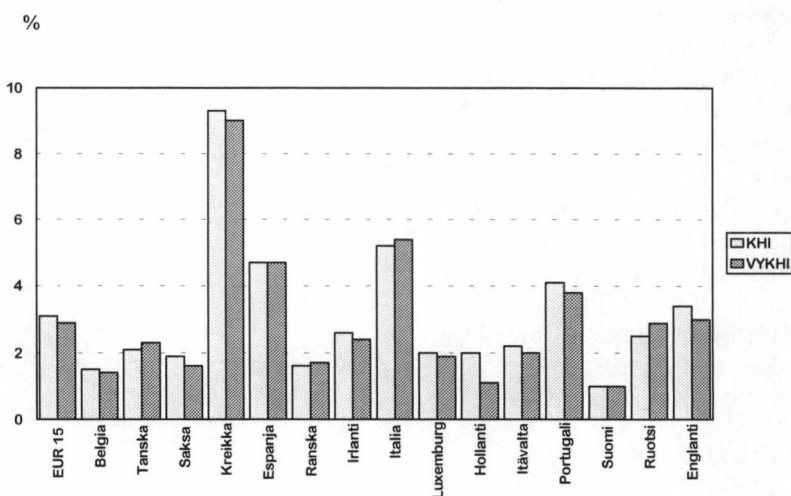
Vuoden 1997 alusta jäsenmaat alkavat julkaista yhdenmukaistettuja kuluttajahintaindeksejä ja arvioida hintojen muutoksesta vuodes-

VÄLIAIKAISTEN INDEKSIEN JA POISTETTUIEN KULUTUSERIEN OSUUDET KANSALLISISTA INDEKSEISTÄ (0/100)

Lähde: Eurostat

EU-MAIDEN KANSALLISTEN KULUTTAJAHINTAINDEKSIEN JA VÄLIAIKAISTEN INDEKSIEN KESKIMÄÄRISET VUOSIMUUTOKSET 1994-1995

VÄLIAIKAISTEN YHDENMUKAISTETTUIJEN KULUTTAJAHINTAINDEKSIEN MUUTOKSET

Vuosi/kk	Maa															
	EU	B	DK	D	GR	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	SF	S	UK
1995																
I	2.8	2.0	2.3	1.8	10.9	4.3	1.6	2.7	3.8	2.4	1.7	2.6	4.1	2.0	2.0	2.7
II	2.9	1.8	2.4	1.7	10.2	4.8	1.6	2.7	4.4	2.4	1.5	2.4	4.1	2.0	3.0	2.8
III	3.1	1.8	2.7	1.6	10.1	5.2	1.7	2.7	5.2	2.4	1.5	2.4	4.4	1.7	2.9	3.0
IV	3.0	1.7	2.6	1.6	9.7	5.2	1.5	2.6	5.4	2.3	1.5	2.1	4.3	1.4	3.1	2.7
V	3.0	1.5	2.5	1.6	9.6	5.1	1.5	2.6	5.3	2.3	1.2	2.3	4.0	1.5	3.0	3.0
VI	3.1	1.2	2.3	1.7	9.3	5.1	1.5	2.6	5.8	2.3	1.4	2.6	3.6	0.9	3.0	2.9
VII	2.8	1.0	2.0	1.4	8.6	4.6	1.4	2.0	5.6	1.9	0.9	1.9	3.4	0.8	2.7	3.0
VIII	2.9	1.1	1.7	1.4	8.4	4.3	1.9	2.0	6.0	1.7	0.7	1.7	3.6	0.4	2.6	3.1
IX	3.0	1.0	2.3	1.4	8.2	4.4	2.0	2.0	5.8	1.5	0.6	1.7	3.7	0.3	2.7	3.5
X	2.9	1.0	2.2	1.3	8.2	4.4	1.9	2.3	5.6	1.5	0.5	1.6	3.7	0.3	3.0	3.3
XI	2.9	1.3	2.2	1.4	7.9	4.3	2.0	2.3	5.9	1.3	0.8	1.6	3.6	0.3	3.0	3.2
XII	3.0	1.4	2.2	1.5	7.9	4.3	2.1	2.3	5.9	1.3	0.8	1.5	3.3	0.3	2.9	3.5
1996																
I	2.8*	1.6	1.8	1.4	8.1	3.9	2.0	..	5.7*	1.1	1.3	1.7	2.3	0.8	1.6	3.2

Lähde: Eurostat news release No15/96. "New Way of Comparing EU Inflation"

ta 1996. Tämän jälkeenkin yhtenäistettyä indeksiä tullaan kehittämään. Esimerkiksi omistusasumisen mittaamisen ongelmaa ei kyetä ratkaisemaan ensi vuoden alkuun mennessä.

Yksitoista EU-maata olisi täyttänyt inflaatiovaatimuksen tammikuussa

Jos oletetaan, että inflaatioehtona käytettäisiin poikkeamista kolmen matalimman inflaation keskiarvosta korkeintaan 1,5 prosenttiyksiköllä, olisi yksitoista maata täyttänyt inflaatioehdon tammikuussa. Englanti, Italia, Kreikka ja Espanjan eivät täyttäneet ehtoa. Suomi on inflaation suhteen EU-maiden priimus tammikuun 0,8 prosentin inflaatiolla. Kolmen parhaan maan joukossa ovat lisäksi Luxemburg ja Hollanti. Suurista maista Saksan inflaatio oli 1,4 ja Ranskan 2 prosenttia.

Kansalliset kuluttajahintaindeksit säilytetään

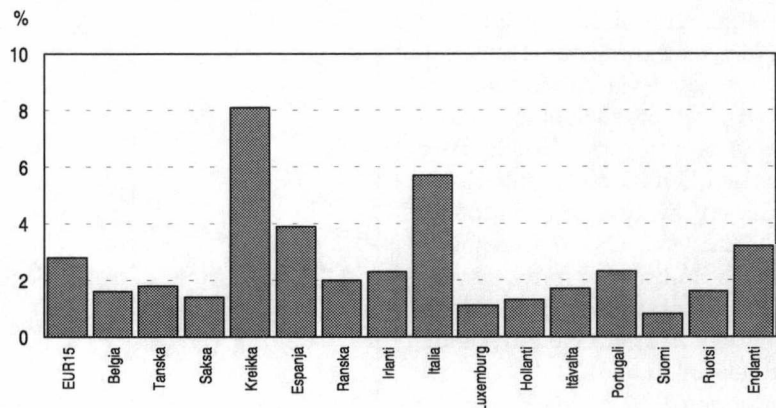
Uudet indeksit eivät korvaa nykyisiä kansallisia kuluttajahintaindek-

sejä, sillä niitä ei ole suunniteltu kansallisiin tarkoituksiin, kuten käytettäväksi indeksoinneissa tai palkkaneuvotteluissa.

Erot kansallisten indeksien ja väliaikaisten yhdenmukaistettujen kuluttajahintaindeksien välillä ovat

eri suuntaisia eri maissa. Suomen kuluttajahintojen keskimääräinen vuotuinen kehitys oli vuodesta 1994 vuoteen 1995 sama kuin VYK-II:n. Kuitenkin ero indeksien muutoksen välillä on ollut jopa kahden prosenttiyksikön suurui-

EU-MAIDEN VÄLIAIKAISTEN INDEKSIEN 12 KUUKAUDEN MUUTOKSET TAMMIKUUSSA 1996

Irlannin osalta joulukuun 1995 luku

nen kun tarkastellaan indeksien kehitystä vuodesta 1990 eteenpäin. Eniten eroja indeksien kehitykseen aiheuttavat omistusasumisen poistot ja korot jotka sisältyvät kansalliseen indeksiimme mutta eivät VYKHI:iin. Tällä hetkellä molemmat indeksit osoittavat melko samanlaista hintojen kehitystä.

Suomen kansallinen kuluttajahintaindeksi julkaistaan kuten ennenkin kuukausittain. Kansallisen kuluttajahintaindeksimme lisäksi julkaisemme nyt myös väliaikaisen kuluttajahintaindeksin pisteluvun ja muutoksen edellisestä vuodesta ja kuukaudesta kuukausittain.

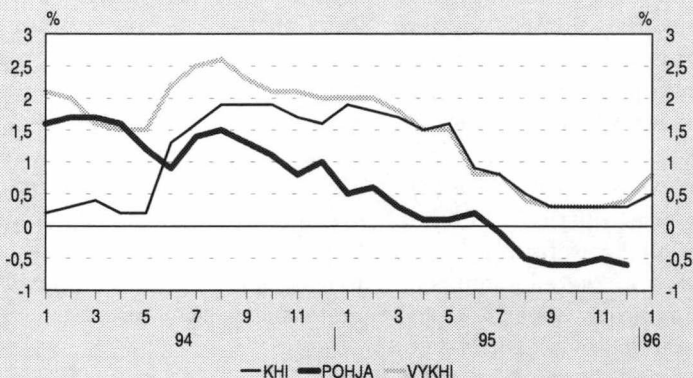
Pohjainflaatioindikaattori

Suomen Pankin nykyinen inflaatiotavoite on vakiinnuttaa pohjainflaatioindikaattorilla mitattu inflaatio 2 prosentin tasolle vuodesta 1995 alkaen. Pohjainflaatioindikaattori on sellainen kuluttajahintaindeksin muutos, josta on poistettu välillisten verojen, tukipalkkioiden sekä asumisen pääomakustannusten eli asuntohintojen ja asuntolainakorkojen vaikutus.

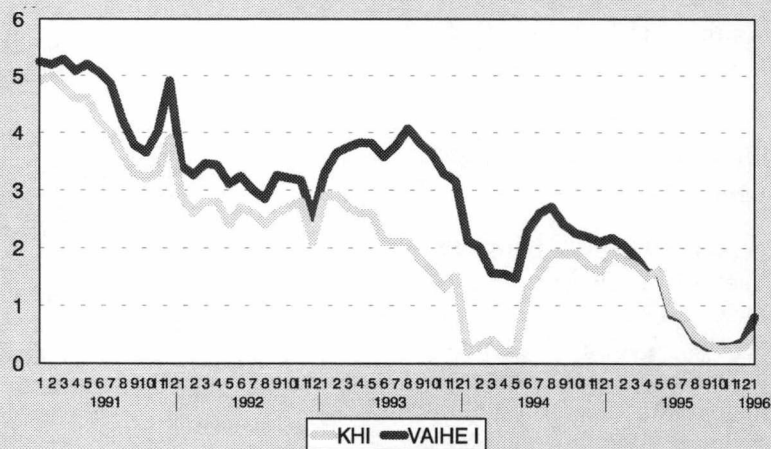
Pohjainflaatioindikaattori on siis nettointaindeksin muunnos, jossa kulutuskori on muodostettu ilman asuntohintojen ja asuntolainakorkojen kulutusosuutta. Nettointaindeksi puolestaan voidaan tulkita siten, että se mittaa tuottajien ja myyjien saamien tulojen kehitystä.

Vuonna 1995 inflaatiotavoitetta ei ollut vaikea saavuttaa. Heinäkuusta lähtien pohjainflaatioindikaattorin muutos oli negatiivinen ja koko vuoden keskimääräinenkin muutos oli -0,1. Kuluvanakaan vuonna inflaatiotavoite ei ole uhatuna.

KULUTTAJAHINTAINDEKSIIN, VÄLIAIKAISEN YHDENMUKAISTETUN KHI:N JA POHJAINFLAATION VUOSIMUUTOS

KHI 1990=100 JA "EU VAIHE I" -INDEKSI
12 kuukauden muutokset

ANSIOTASON NOUSU NOPEUTUI LOKA-JOULUKUUSSA 1995

Palkansaajien ansiot kohosivat Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan viime vuoden loka-joulukuussa keskimäärin 6,2 prosenttia vuoden 1994 vastaavasta ajasta. Kuluttajahinnat nousivat samana aikana 0,3 prosenttia, joten reaali-ansiöt kasvoivat 5,9 prosenttia. Ansiotasoa nostivat vuoden 1995 alkupuolella solmitut liitto-kohtaiset korotukset ja marraskuussa voimaan astuneet keskitetyn palkkaratkaisun yleiskorotukset. Marraskuun korotukset eivät näy kokonaisuudessaan neljännesvuosi-indeksissä, joten vuoden lopun ansiotasoa on korkeampi kuin indeksin mittaama taso.

Yksityisellä sektorilla ansiot kohosivat nimellisesti 6,4 prosenttia. Valtiolla nousu oli 5,0 prosenttia ja kunnissa 6,1 prosenttia vuoden 1994 viimeiseen neljännekseen verrattuna. Ansiot kohosivat eniten (7,4 prosenttia) teollisuudessa ja kuljetuksessa. Muilla toimialoilla ansioiden nousu oli 1-3 prosenttiyksikköä alemmalla tasolla. Vuoden 1995 viimeisellä neljänneksellä tuntipalkkaisten ja kuukausipalkkaisten työntekijöiden palkat nousivat samaan tahtiin sillä tuntipalkkaisille nousua kertyi keskimäärin 6,3 prosenttia ja kuukausipalkkaisuille vain prosentin kymmenes vähemmän.

Ansioiden nousu nopeinta teollisuudessa 1995

Koko vuonna 1995 ansiot nousivat ennakkotietojen mukaan yksityisellä sektorilla 5,2 prosenttia (1994 2,6 prosenttia), kunnissa 3,9 prosenttia (0,7) ja valtiolla 3,0 prosenttia (1,1). Nopeinta kasvu oli teollisuudessa, jossa vuoden keskimääräinen nousu oli ennakkotietojen mukaan seitsemän prosenttia. Hittainta kasvu oli talonrakennusalal-

la, jossa ansioiden kasvu oli 3,2 prosenttia. Tuntipalkkaisilla työntekijöillä ansiot nousivat vuoden 1995 aikana keskimäärin 5,3 prosenttia (2,3 prosenttia 1994) ja kuukausipalkkaisilla 4,5 (1,9 1994).

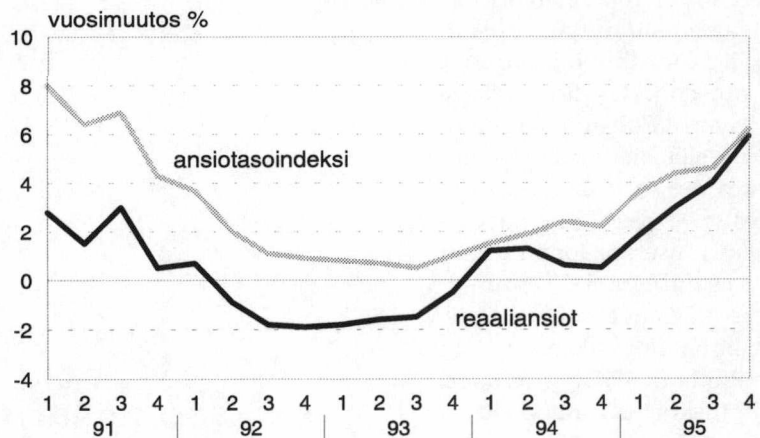
Palkansaajien säännöllisen työajan keskiansio oli loka-joulukuussa vajaat 10 500 markkaa kuukaudessa. Miesten keskiansio oli runsaat 11 500 markkaa ja naisten runsaat 9 300 markkaa kuukaudessa. Kuu-

kausipalkkaa saavien keskiansio oli 10 900 markkaa ja tuntipalkkaa saavien 9 200 markkaa kuukaudessa.

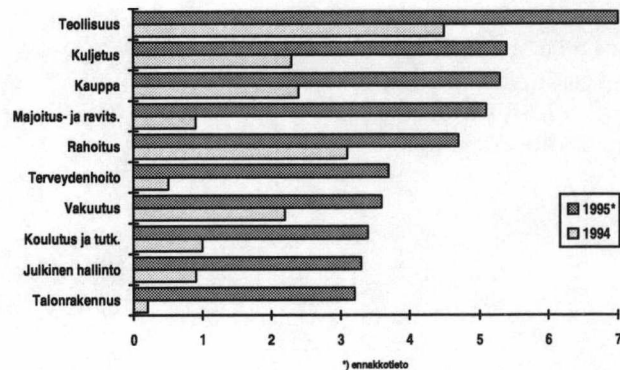
Tilastokeskuksen ansiotasoindeksi mittaa palkansaajien bruttomääräisten keskiansioiden kehitystä. Palkansaajien ansiot on laskettu säännölliseltä työajalta, eikä palkoista ole vähennetty veroja eikä veroluontoisia maksuja.

Lähde: Ansiotasoindeksi, 4. neljännes 1995
Lisätietoja Yrjö Malmström (90) 1734 3468

ANSIOTASOINDEKSIIN JA REAALIANSIOIDEN
KEHITYS 1991-95

ANSIOIDEN VUOSINOUSU ERÄILLÄ TOIMIALOILLA
1994 JA 1995, %

METSURIN PÄIVÄPALKKA 520,10 MK

Puutavaran valmistuksessa oli vuoden 1995 neljännellä neljänneksellä metsäpalkkatilaston mukaan 3063 metsätyöntekijää. Heidän keskimääräinen päiväansionsa urakka-, palkkio- ja osaurakatyössä oli 520,10 mk, johon sisältyy työvälineen osuus. Ansio nousi edellisestä neljänneksestä 0,8 prosenttia ja edellisen vuoden vastaava neljänneksestä 9,2 prosenttia. Vastaava ansio ilman työvälineen osuutta oli 383,83 mk. Keskimääräinen päiväansio aikatyössä oli 403,94 markkaa.

Metsätyöntekijöiden määrä on 1990-luvulla supistunut melkoisesti. Vuonna 1990 työntekijöitä oli neljännellä neljänneksellä runsaat kymmenen tuhatta, nyt vastaavana ajankohtana 1995 metsätyöntekijöiden määrä jää alle viidentuhannen. Kehitys on ollut saman kaltainen myös muilla vuosineljänneksillä. Osittain tähän on vaikuttanut alalla tapahtuneet rakennemuutokset ja metsätöiden lisääntyvä koneellistuminen.

Lähde: Maa- ja metsätyöntekijöiden palkat, 1995 4. neljännes

METSÄTYÖNTEKIJÖIDEN ANSIOT TYÖLAJEITTAIN 4. NELJÄNNEKSI 1995

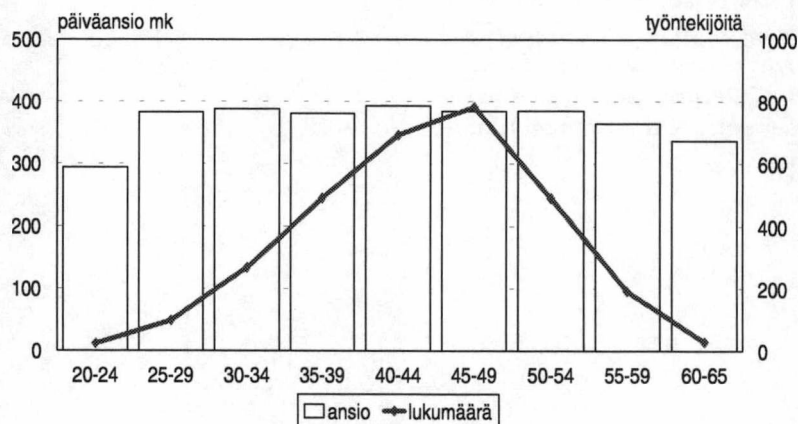
Työloji	lkm	Urakka-työ	Päiväpalkkainen työ	Tuntityö
Puutavaran valmistus	3 063	383,83	403,94	..
Metsänhoitotyöt	1 296	371,31	340,65	43,34
Taimitarhatyöt	465	486,95	327,75	42,17
Metsäkonetyöt	126	431,81	307,68	46,35
Muut metsätyöt	1 721	523,78	303,12	41,70

1) ilman työvälineen osuutta

PÄIVÄANSIOIDEN KEHITYS PUUTAVARAN VALMISTUKSESSA 1984:4nelj. - 1995:4nelj.

Vuosi	Lukumäärä	Päiväkeskiansio ml. työvälineen osuus	Muutos-%	Indeksi 1984=100	Reaali-indeksi
1984	15 115	254,48		100,0	100,0
1985	13 818	271,76	6,8	106,8	101,7
1986	11 931	290,22	6,8	114,0	105,1
1987	11 676	301,63	3,9	118,5	105,3
1988	11 558	320,70	6,3	126,0	105,7
1989	10 550	370,88	15,6	145,7	114,5
1990	8 752	400,00	7,9	157,2	117,3
1991	6 833	424,21	6,1	166,7	120,2
1992	5 751	423,11	-0,3	166,3	116,9
1993	4 449	465,25	10,0	182,8	126,7
1994	3 834	476,45	2,4	187,2	127,5
1995	3 063	520,10	9,2	204,4	138,9

METSUREIDEN LUKUMÄÄRÄ JA PÄIVÄANSIOT IKÄRYHMITÄIN 4. NELJÄNNEKSI 1995

ASUNTOJEN HINTAKEHITYS TASAISTA

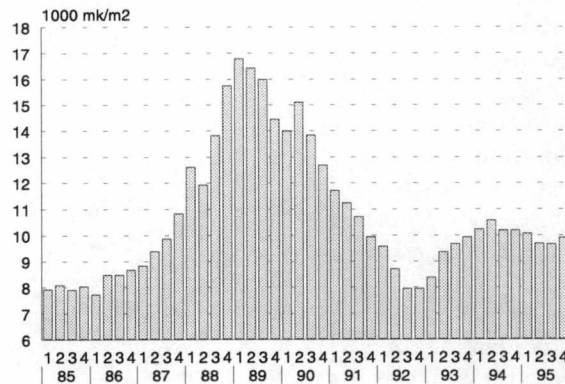
Neljännellä vuosineljänneksellä 1995 vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat olivat lähes ennallaan verrattuna kolmanteen neljännekseen. Pääkaupunkiseudulla hintojen laskua oli 0,8 ja muualla maassa 0,6 prosenttia.

Hinnat halpenivat Helsingin pohjois- ja itäosissa, Espoossa ja kehyskunnissa, kuitenkin alle neljä prosenttia. Pientä hintojen laskua oli loka-joulukuussa Oulussa, Turussa ja Lappeenrannassa. Vantaalla hinnat nousivat 1,4 prosenttia. Nousua oli myös Lahdessa ja Jyväskylässä. Pienissä kaupungeissa suuret vaihtelut voivat johtua osaksi laadunmuutoksesta, kun eri neljänneksillä on myyty erilaisia asuntoja ja asuntokauppoja on tehty vähän.

Helsingin vanhat kerrostaloasunnot maksoivat keskimäärin 7 100 mk neliö, Espoossa 5 700 markkaa. Keskimääräinen hintataso oli Tampereella, Turussa ja Vantaalla noin 4 500 markkaa asuinneoliöltä. Halvimmat asunnot olivat edelleen Kouvolassa ja Kotkassa, alle 3 500 mk neliö. Kalleimmat asunnot olivat Helsingin keskustassa, jossa yksiöiden keskihinta nousi 9 900 markkaan neliö.

Tilastoitujen kauppojen lukumäärä kasvoi edelleen ja oli samaa tasoa kuin vuoden 1995 alussa. Tiedot ovat Tilastokeskuksen laatimasta kiinteistönvälittäjien aineistoon perustuvasta asuntojen hintatilastosta.

KERROSTALOYKSIÖN HINTA HELSINGIN KESKUSTASSA
1985 - 1995

Kotkassa huoneistoon saattaa päästä 3 500 markalla neliö, kun samanlaisesta huoneistosta saa maksaa Helsingissä 2 tai 3 kertaisen hinnan.

Lähde Asuntojen hinnat 1995, 4. neljännes
Lisätietoja Lasse Lakanen (90) 1734 3397, Tuula Kuoppala (90) 1734 3558

VANHOJEN KERROSTALOASUNTOJEN KESKIMÄÄRÄISET VELATTOMAT NELIÖHINNAT JA INDEKSIT
(1983=100) 4/1995

Kaupunki	mk/m ² 3. nelj.	mk/m ² 4. nelj.	Nimell. indeksi 4. nelj.	Muutos edell. nelj. %	Reaali- indeksi** 4. nelj.	Muutos edell. # nelj. %	Kaupat tilastossa lkm
Koko maa	5 113	5 084	138,2	-0,6	85,9	-0,4	3 690
Pääkaupunkiseutu	6 678	6 624	124,3	-0,8	77,3	-0,6	1 242
Muu Suomi	4 307	4 281	146,7	-0,6	91,2	-0,4	2 448
Helsinki	7 177	7 121	125,8	-0,8	78,2	-0,6	885
Helsinki-Etelä	9 356	9 308	150,0	-0,5	93,3	-0,3	199
Helsinki-Länsi	7 841	7 791	129,5	-0,6	80,5	-0,5	249
Helsinki-Itä	6 344	6 297	117,3	-0,7	73,0	-0,5	304
Helsinki-Pohjoinen	5 023	4 897	118,3	-2,5	73,6	-2,3	133
Espoo+Kauniainen	5 910	5 681	127,4	-3,9	79,2	-3,7	194
Vantaa	4 420	4 484	112,6	1,5	70,0	1,6	163
Kehyskunnat*	4 006	3 895	124,6	-2,8	77,5	-2,6	211
Tampere	4 515	4 554	148,7	0,9	92,5	1,0	228
Turku	4 642	4 483	130,5	-3,4	81,1	-3,3	325
Pori	3 693	4 126	181,4	11,7	112,8	11,9	84
Lappeenranta	4 875	4 632	143,1	-5,0	89,0	-4,8	112
Kouvola	3 543	3 405	139,5	-3,9	86,8	-3,7	57
Lahti	3 847	3 893	137,8	1,2	85,7	1,4	170
Hämeenlinna	4 341	4 571	179,8	5,3	111,8	5,5	46
Kotka	3 436	3 306	143,5	-3,8	89,3	-3,6	36
Rauma	4 094	4 009	186,4	-2,1	115,9	-1,9	47
Kuopio	4 811	4 815	148,4	0,1	92,3	0,3	191
Jyväskylä	4 917	5 024	137,9	2,2	85,8	2,4	105
Vaasa	4 909	4 760	146,2	-3,0	90,9	-2,8	24
Mikkeli	4 353	4 294	156,7	-1,4	97,5	-1,2	65
Joensuu	4 984	4 849	136,1	-2,7	84,6	-2,5	82
Oulu	4 583	4 450	141,2	-2,9	87,8	-2,7	162
Rovaniemi	3 901	4 249	129,0	8,9	80,2	9,1	35

Muutosprosentti on laskettu huoneistotyyppin ja asutokannan mukaan painotetuista indeksiluvuista

* Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Nurmijärvi, Riihimäki, Sipoo, Tuusula ja Vihti

** Reaalihintaindeksi 1983=100 kuluttajahintojen suhteen.

Helsingin aluejako on selostettu julkaisussa.

UUSI LASKUTAPA ASUNTOJEN HINTAINDEKSILLE

Hedoninen regressiomalli käytössä

Kerros- ja rivitaloasuntojen hintakehitystä kuvaavan asuntojen hintaindeksin laskentamenetelmä on uudistettu. Uudistuksen tavoitteena on ollut ottaa hintakehityksen mittaamisessa aikaisempaa paremmin huomioon hintatietojen lisäksi myös laatuerojen vaikutukset. Vuoden 1995 kolmannen neljänneksen asuntojen hintaindeksit ovat ensimmäiset uudella menetelmällä lasketut indeksit.

Indeksien 1983=100 ja 1970=100 perusvuodet on säilytetty ennallaan. Nyt lasketaan indeksiä, jonka kehitykseen keskihinnat sidotaan. Aikaisemmin kun indeksin ja keskihintojen laskentatapa oli erilainen, oli mahdollista että indeksi nousi ja samalla keskihinta laski tai päinvastoin. Nyt kehitys on samansuuntainen. Hedonisella mallilla saadut indeksit ja siitä muokatut keskihinnat poikkeavat jonkin verran ko. neljänneksen kauppojen suorista keskiarvoista, mutta mallilla halutaankin seurata yleistä hintakehitystä ja muutosta samanlaatuisissa asunnoissa.

Julkaisussa on myös suoraan ko. neljänneksen aineistosta lasketuja jakaumalukuja suurimmista kaupungeista (1. desiili = 10 prosenttia vielä halvempia asuntoja, mediaani = keskimäinen hinta ja 9. desiili = 90 % tätä tasoa halvempaa). Jakaumaluvut antavat osaltaan tietoa eri laatuisten asuntojen hinnoista. Esimerkiksi Helsingin isot kerrostaloasunnot 3 huonetta ja enemmän, vaihtelu oli vuoden 1995 lopulla 1. des. 4 392 markkaa neliö, 9. desiiliin 10 000 markkaan neliö.

Uusi laatuero huomioiva indeksi on ns. hedoninen hintaindek-

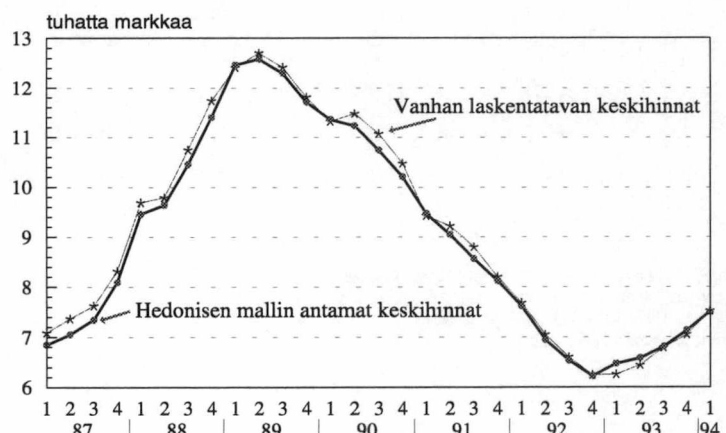
si, jossa asuntojen hintojen kehityksen selvittämisessä käytetään hyväksi tehdyistä asuntokaupoista saatuja hinta- ja laatu tietoja. Uuden menetelmän avulla pystytään paremmin ratkaisemaan asuntojen hintaindeksin ns. laatuero-ongelma. Alla olevassa kuviossa on vertailtu eri laskutapojen vaikutusta keskihinnan kehitykseen.

Asuntojen hintaindeksi pyrkii kuvaamaan kuinka paljon enemmän tai vähemmän keskimäärin laadultaan samanlaisesta asunnosta joutuu maksamaan tarkasteluajakaudella verrattuna perusaikaperiodin hintaan. Jos jokaisella aikaperiodilla myytäisiin ominaisuuksiltaan täsmälleen samanlaisia asuntoja, olisi asuntojen hintakehityksen mittaaminen helppoa. Voittaisiin esimerkiksi käyttää suoraan asuntojen neliöhintojen keskiarvoa hintakehityksen mittaamisessa. Koska kullakin vuosineljänneksellä

myytyjen asuntojen joukko on todellisuudessa erilainen, eivät eri neliöhintojen keskiarvojen muutokset kuvaa puhdasta hintakehitystä, vaan neliöhintojen keskiarvoon vaikuttavat myös myytyjen asuntojen ominaisuudet. Joinakin vuosineljänneksinä myydään ominaisuuksiltaan parempia asuntoja ja joinakin huonompia. Erilaatuisten asuntojen hintoja ei ole tarkoituksenmukaista suoraan verrata toisiinsa.

Hedoninen hintaindeksi perustuu ajatukseen, että asuntojen hinnat määräytyvät markkinoilla ominaisuuksiensa perusteella. Markkinoilla myytyjen asuntojen hintojen ja niiden ominaisuuksien perusteella voidaan estimoida niin sanottu hedoninen hintamalli, joka liittyy asuntojen hinnat ja ominaisuudet toisiinsa. Käytetty hintamalli on regressiomalli, jossa asuntojen neliöhintaa selitetään asunto-

HELSINGIN ASUNTOJEN VELATTOMAT NELIÖHINNAT
1987 - 1/1994

jen eri ominaisuuksilla. Sisällyttämällä hintamalliin vuosineljänneksiin liittyviä osoitinmuuttujia, saadaan estimoitua asuntojen hintakehitys, kun muiden mallissa mukana olevien ominaisuuksien vaikutus on vakioitu. Aikaosoitinmuuttujien kertoimet kuvaavat ominaisuuksiltaan samanlaisten asuntojen hintojen suhdetta eri vuosineljänneksinä.

Vanha ja uusi menetelmä antavat varsin samansuuntaisen arvion hinta-kehityksestä koko maan, pääkaupunkiseudun, muun Suomen ja Helsingin osalta. Pienempien kaupunkien ja alueiden osalta erot vanhan ja uuden indeksin välillä ovat joissakin tapauksissa melko suuria. Uusi menetelmä pystyy ottamaan huomioon myytyjen asuntojen alueellisen jakauman muu-

tokset myyntialueiden sisällä, mikä on tärkein parannus aiempaan menetelmään verrattuna. Jos aikaisemmin poikkeuksellisen suuri osa jonkin kaupungin asunnoista myytiin kaupungin parhailta asuinalueilta, hintaindeksiin tuli harha ylöspäin. Myytyjen asuntojen alueellinen jakauma pääsi aiemmin suoraan vaikuttamaan indeksin pistelukuun.

Asuntojen kunto on toinen tärkeä ominaisuus, jonka vaikutusta ei aiemmin huomioitu asuntojen hintaindeksiä laskettaessa. Hyväkuntoisten asuntojen osuus vaihtelee vuosineljänneksittäin joissakin tapauksissa voimakkaastikin ja tällä on selvä vaikutus keskineliöhintaan. Uudessa mallissa myös asuntojen kunnan vaikutus voidaan huomioida.

Uudistuksen taustaa

Asuntojen hintaindeksin uudistaminen käynnistyi vuonna 1994, kun kiinteistönvälittäjien kauppahinta-aineistojen tiedonkeruu siirtyi Valtion Teknillisestä Tutkimuskeskuksesta Tilastokeskukseen. Samalla tiedonkeruuta tehostettiin ja kerättävän aineiston muuttajat tarkistettiin. Pohjatyön uuden menetelmän kehittämiseksi teki Wangqiu Song. Varsinaisen käytettävän mallin on kehittänyt Markus Halonen.

Samalla kun hintaindeksi uudistettiin, rakennettiin myös uusi atk-ratkaisu mikroympäristöön. Tarkempi tuoteseloste menetelmästä ja atk-systeemistä julkaitaan myöhemmin.

Lisätietoja Lasse Lakanen puh. 1734 3397

Uusi menetelmä vähentää asuntojen kuntoeroista tai sijainnista johtuvia hintavaihteluita.

RAVINTO ON HALVENTUNUT VÄHITEN POHJOIS-SUOMESSA JA PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

Kuluttajahintatilastot ajalta syyskuu 1994 – joulukuu 1995 osoittavat, että ravinnon hinta on keskimäärin halventunut koko maassa 11,0 %. Alueittaisia keskihintoja tarkasteltaessa havaitaan, että ravinnon hinta on halventunut eniten Väli-Suomessa (-11,5 %) ja vähiten Pohjois-Suomessa (-10,2 %). Pääkaupunkiseudulla ravinto oli joulukuussa 1995 10,6 % edullisempaa kuin syyskuussa 1994.

Eniten halventuneet tuoteryhmät koko maassa ovat kananmunat, rasvat ja öljyt, liha, hedelmät, marjat ja vihannekset sekä peruna ja perunavalmisteet. Tarkasteluperiodin aikana ainoa kallistunut tuoteryhmä koko maassa on kahvi, tee ja kaakao. Suomalaisille tärkeän elintarvikkeen kahvin hinta nousi selvästi (+13,2 %) vuoden 1994 loppupuolella. Vuoden 1995 aikana kahvin hinta on laskenut prosentti lukuunottamatta pääkaupunkiseutua, jossa hinta nousi 0,4%. Edullisemmin kuluttaja saa kahvipaketin Väli-Suomesta ja korkeimman hinnan joutuu maksamaan pääkaupunkiseudulla.

Leipä- ja viljatuotteissa suurin halventuminen on kohdistunut Väli-Suomeen ja vähiten hinnat ovat pudonneet Etelä-Suomessa. Tuoteryhmän sisällä selvimmin koko maassa ovat halventuneet jauhot ja suurimot. Erikaisvehnäjäuhot ovat eniten edullistuneet Väli-Suomessa ja vähiten pääkaupunkiseudulla. Puuroriisi on tuoteryhmässä ainoa hyödyke, jonka hinta on noussut koko maassa 15 kuukauden tarkasteluperiodin aikana: koko maassa 3,3 % ja pääkaupunkiseudulla 8,0 %.

Tuoteryhmässä liha ovat kaikki hyödykkeet halventuneet. Prosentuaalisesti eniten ovat halventuneet koko maassa porsaan ulkofile ja porsaankyljys. Myös tuoreen naudanlihan ja broilerin hinnat ovat laskeneet selvästi. Selkeimmin lihan hin-

ta on halventunut Väli-Suomessa ja vähiten pääkaupunkiseudulla.

Eurooppalaisen mittapuun mukaan edullisen kalan hinta on laskenut Suomessa roimasti. Koko maassa hinnan laskua on ollut yli kymmenyksen. Eniten kala on halventunut Pohjois-Suomessa ja vähiten pääkaupunkiseudulla. Kirjoloihen kilohinta on laskenut koko maassa 36,4 % (kiitos ahkeran jokiin istuttamisen). Eniten kirjoloihen hinta on laskenut muualla Etelä-Suomessa ja vähiten pääkaupunkiseudulla. Selkeimmin koko maassa ko. tuoteryhmässä ovat nousseet katkarapujen keskihinnat. Suurinta hintojen nousu on ollut pääkaupunkiseudulla. On kuitenkin otettava huomioon, että tuore kala on tyypillinen kausituote: hinnat ovat talvella kalliimmat kuin muina vuodenaikoina.

Maito, juusto ja munat-ryhmässä ylivoimaisesti eniten ovat laskeneet kananmunien hinnat ympäri Suomea. Nopeinta hintojen alenemisvauhti on ollut Väli-Suomessa ja hitainta pääkaupunkiseudulla. Myös juustot olivat joulukuussa 1995 selvästi edullisempia kuin syyskuussa 1994. Murukoljuuston hinta oli koko maassa pudonnut 13 %. Pääkaupunkiseudulla hinta oli tippunut vielä prosentti enemmän, Pohjois-Suomessa hinta oli halventunut 11 %. Tuoteryhmässä eniten noussut tuote oli rasvaton piimä, jonka hinta oli koko maassa noussut 16,8 %.

Rasvojen ja öljyjen hinnat ovat laskeneet Suomessa noin viidenneksellä. Tuoteryhmän sisällä eniten laskeneet hyödykkeet koko maassa olivat kasviöljy ja talousmargariini. Kasviöljy halpeni eniten pääkaupunkiseudulla ja vähiten muualla Etelä-Suomessa. Suurin pudotus talousmargariinin hinnoissa tapahtui Väli-Suomessa ja pienintä hintojen lasku oli Pohjois-

Suomessa. Meijerivoin hinta laski koko maassa 23,1 %. Pienintä hintojen lasku oli pääkaupunkiseudulla ja suurinta Väli-Suomessa.

Hedelmissä, marjoissa ja vihanneksissa hintojen kehitys on ollut heterogeenistä. Koko maassa eniten halventuneet hyödykkeet olivat paprika, omena ja rusinat. Pääkaupunkiseudulla paprikan hinta on laskenut 44 %, kun taas Pohjois-Suomessa hinnan lasku oli 40 %. Omenat ovat eniten halventuneet muualla Etelä-Suomessa ja vähiten pääkaupunkiseudulla. Ennen EU-jäsenyyttä pelättiin banaanien hintojen nousevan, koska EU:n ulkopuolisen tuonnin arvo kohosi jäsenyyden myötä. Kuluttajahintatilaston mukaan banaanin hinta on laskenut koko maassa 7,4 %. Pääkaupunkiseudulla hinnan lasku oli 0,4 % ja Väli-Suomessa 12,7 %. Tuoteryhmässä eniten kallistunut hyödyke 15 kuukauden aikana oli koko maassa sekamehutiiviste. Eniten nousua oli muualla Etelä-Suomessa ja vähäisintä pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudulla eniten kallistuivat herkkusienet. Kurkun hintakäyttytymisessä oli huomattavia alueellisia eroja. Kurku halpeni pääkaupunkiseudulla (-9 %) ja muualla Etelä-Suomessa (-2 %), mutta kallistui muualla Suomessa noin 16 %.

Hedelmät, marjat ja vihannekset ovat tyypillisiä kausituotteita, joiden hinnat vaihtelevat voimakkaasti vuodenaikojen mukaan. Tämä hankaloittaa suorien hintavertailujen tekoa. Tavararyhmä sisältää suuren joukon tuontihyödykkeitä, joiden hintojen vaihteluja selittävät tietenkin valuuttakurssimuutokset. Suomen EU-jäsenyys ei yksin ole alentanut hedelmien, marjojen ja vihannesten hintoja.

Ruokaperunan hinta on laskenut koko maassa vajaalla kolmanneksella. Vähiten hinta on laskenut

Pohjois-Suomessa ja roiminta hintojen pudotus on ollut muualla Etelä-Suomessa. Tällä hetkellä halvinta ruokaperunaa myydään Väli-Suomessa (2,77 mk/kg) ja kalleinta pääkaupunkiseudulla (3,00 mk/kg). Puolestaan ranskanperunat ovat kallistuneet koko maassa noin 2 %. Suurinta hintojen nousu oli Pohjois-Suomessa ja vähäisintä pääkaupunkiseudulla.

Perunan hintakäyttäytymisen sanelee luonnollisesti vuosittainen sato. Perunasato vuonna 1994 oli poikkeuksellisen huono, mikä nosti hintoja. Satokaudella 1995 vallitsivat suotuisat sääolosuhteet ja saatiin ennätysuuri perunasato. Hyvä sato alensi perunan hintaa selvästi koko maassa.

Hienosokerin hinta on halventunut koko maassa 11 %. Suurin hintojen pudotus on tapahtunut Väli-Suomen alueella ja vähäisintä Pohjois-Suomessa. Hunaja on joka puolella Suomea halventunut n. 5 % lukuunottamatta pääkaupunkiseutua, jossa hunajan hinta on laskenut 7,4 %.

Tuoteryhmässä kahvi, tee ja kaakao ovat halventuneet tee ja kaakao. Eniten teen hinta on laskenut Etelä-Suomessa pääkaupunkiseutua lukuunottamatta ja vähiten Väli-Suomessa. Kaakao on eniten halventunut pääkaupunkiseudulla ja pienintä hintojen pudotus on ollut Väli-Suomessa. Kahvi on eniten kallistunut pääkaupunkiseudulla (+14,3 %) ja vähiten Väli-Suomessa (+8,5 %).

Muussa ravinnossa eniten halventunut hyödyke koko maassa on kermajäätelöpakkaus. Pohjois-Suomessa hinnan lasku on ollut maan keskiarvoa reilumpaa. Muun Etelä-Suomen alueella eniten on laskenut suklaapatukan hinta kymmenyksellä, kun taas Väli-Suomessa maitosuklaalevyjen hinnat ovat laskeneet 9 %. Elokuusta 1994 joulukuuhun 1995 koko maassa on noussut eniten maustepippurien hinta (+0 %). Pääkaupunkiseudulla eniten on kallistunut hiiva, kun taas koko maassa hiivan hinta on laskenut hieman yli 1 %. Pohjois-Suomessa ei

tarkasteluperiodin aikana ollut yhtäkään kallistunutta hyödykettä.

Ravinnon hinta on laskenut suhteellisen tasaisesti EU-Suomessa. Eniten laskua on tapahtunut alueilla, jossa kiristynyt tuontakilpailu pakottaa kotimaisten tuottajien sopeuttamaan hintojaan alaspäin. Pohjois-Suomessa korkeat kuljetuskustannukset nostavat ravinnon hintaa, mutta sielläkin ravinnon hinnan lasku on vain 0,8 %-yksikköä pienempi kuin koko maassa. Halventunut ravinnon hinta ei näkynyt esim. K-ryhmän viime vuoden tulostuloksissa. Vuonna 1995 Kesko teki historiansa parhaan tuloksen. Halventunutta ravinnon hintaa kompensoi elintarvikkeiden kysynnän kasvu n. 5 %:lla viime vuonna. Kipeimmin ravinnon hintojen alenemiset ovat sattuneet lihan- ja munantuottajiin.

Suomen EU-jäsenyyden lisäksi ravinnon hinnan laskuun on vaikuttanut ravinnon arvonnalisäverokannan (alv) muutos. Vuoden 1995 alusta lähtien ravinnon alv-kanta on ollut 17 %. Kesäkuusta 1994 vuoden loppuun asti ravinnon verotuksesta sovellettiin yleistä 22 %:n alv-kantaa. Leipä- ja viljatuotteet, liha, maito, juusto ja munat sekä rasvat ja öljyt ovat selkeimmin halventuneet EU-jäsenyyden ansiosta.

Ennen EU-jäsenyyttä Kuluttajatutkimuskeskus (KTK) ennusti jäsenyyden alentavan ravinnon hintaa keskimäärin 9,5 %. Toteutunut hinnan lasku oli vielä 1,5 % suurempi. Leipä- ja viljatuotteissa odotettiin reilumpaa hintojen laskua kuin lopulta toteutui (ennuste 15 %). Lihatuotteet ovat halventuneet enemmän kuin ennustettu 16 %. Meijerituotteet ovat halventuneet hieman enemmän kuin ennustettiin (-4 %), mutta kananmunien hinnan romahdusta ei pystytty ennakoimaan (ennuste -4 %). Kasvisrasvoissa toteutunut hinnan alennus on sama kuin ennustettu 24 %. Sokerin odotettiin halventuvan 14 %, joten toteutunut hinnan lasku (-2,8 %) on jäänyt hieman tavoitteesta. Muiden ravintoaineiden osalla odotettiin kymmenyksen hinnan laskua. Toteutunut hinnan

lasku on vain -3,4 %. Hedelmiä, vihanneksia ja kahvia ei otettu huomioon KTK:n ennusteissa.

Toiseen uuteen EU:n jäsenmaahan, Ruotsiin, verrattuna Suomessa on jäsenyyden myötä ravinnon hinta laskenut huomattavasti enemmän. Ruotsissa ravinnon hinta on tarkasteluperiodin aikana laskenut vain lievästi Päinvastoin kuin Suomessa on Ruotsissa kahvi, tee ja kaakao halventuneet, kun taas leipä- ja viljatuotteet ovat halventuneet vain vähän. Myös hedelmät, marjat ja vihannekset, liha sekä rasvat ja öljyt ovat muuttuneet kuluttajalle hieman edullisimmaksi. Maito, juusto ja munat sekä kala ovat kallistuneet hieman. Ravinnon hinnan huomattavasti vaimeampaa laskua selittänee se, että Ruotsin talouden rakenne ei ole niin keskittynyt kuin Suomessa. Myös Ruotsin maataloudessa tuottajat joutuivat sopeuttamaan hintojaan jo 1980-luvulla eikä vasta EU-jäsenyyden myötä. Ruotsissa vain vähän halventunut ravinnon hinta on eräs syy kasvavaan EU-jäsenyyden vastustukseen.

Kuluvan vuoden alusta lähtien Ruotsissa ravinnossa sovelletaan 12 % alv-kantaa aiemman 21 %:n asemasta. Veron alennus on halventanut ravinnon hintaa huomattavasti tammikuussa 1996. Ravinto halpeni keskimäärin 5,5 %, mikä alensi kuluttajahintoja 0,8 %-yksikköä.

Ravinnon hinnanketäys 15 kuukauden aikana on tiivistettynä esitetty seuraavassa taulukossa. Selvennyksenä taulukossa esitettyyn aluejakoon: Muu Etelä-Suomi sisältää Pääkaupunkiseutua lukuunottamatta Uudenmaan läänin, Hämeen, Turun ja Porin, Kymen läänit ja Ahvenanmaan maalaiskunnan. Väli-Suomi muodostuu Mikkelin, Pohjois-Karjalan, Kuopion, Keski-Suomen ja Pohjois-Karjalan lääneistä. Pohjois-Suomi sisältää Oulun ja Lapin läänit.

Lähteet: Kuluttajahintatieto 1994:3 – 1995:4, Konsumentprisindex 1994:10, 1996:1 ja 1996:2 SCB.

SUOMEN JA RUOTSIN HINTAKEHITYS SYYSKUU 1994 – JOULUKUU 1995

	9/94 – 12/95 %-muutokset					
	Pääkaupunkiseutu	Muu Etelä-Suomi	Väli-Suomi	Pohjois-Suomi	Koko maa	Ruotsi
Leipä- ja viljatuotteet	-9,9	-9,9	-10,9	-10,6	-10,2	-1,75
jauhot ja suurimot	-23,8	-26,1	-29,0	-26,5	-26,6	
ruokaleipä	-9,4	-8,7	-8,7	-8,4	-8,8	
kahvileipä	-8,1	-6,9	-6,9	-6,8	-7,1	
muut leipä- ja viljatuotteet	-8,5	-8,1	-7,5	-8,2	-8,0	
Liha	-17,0	-18,0	-18,2	-17,5	-17,8	-5,69
tuore naudanliha	-21,3	-24,0	-26,7	-29,2	-24,2	
tuore sianliha	-24,1	-25,3	-27,6	-28,2	-26,1	
broileri	-22,0	-21,5	-20,6	-21,8	-21,4	
kokolihavalmisteet	-14,5	-15,9	-14,2	-13,1	-14,9	
makkarat	15,0	-14,3	-13,2	-13,3	-14,0	
einekset ja säilykkeet	-11,0	-10,6	-9,4	-10,4	-10,5	
Maito, juusto, munat	-5,9	-5,3	-7,8	-3,6	-5,9	3,35
kananmunat	-35,0	-43,7	-44,2	-39,1	-41,9	
Rasvat ja öljyt	-20,1	-21,1	-22,7	-21,2	-21,4	-1,18
voi ja voisekoitteet	-16,8	-19,1	-21,0	-18,9	-19,5	
margariinit ja öljyt	-22,4	-23,3	-26,1	-24,4	-23,9	
Kala	-10,4	-11,8	-14,4	-17,1	-12,6	2,17
Hedelmät, marjat ja vihannekset	-13,1	-14,0	-10,6	-12,8	-12,9	-6,90
Peruna ja perunavalmisteet	-15,2	-16,5	-14,2	-7,8	-14,8	
Sokerivalmisteet	-9,3	-9,3	-12,3	-8,4	-10,2	
Kahvi, tee ja kaakao	11,2	11,4	7,2	10,3	10,0	-8,49
Ravinto yhteensä	-10,6	-11,1	-11,5	-10,2	-11,0	-1,82

INDEKSITAULUKKO

	IV/1995	Vuosi muutos %
● Ansioitasindeksi 1990 = 100*	119,4	6,2
Tuntipalkkaiset	117,8	6,3
Kuukausipalkkaiset	120,0	6,2
Teollisuus	125,4	7,4
● Työntekijät	125,2	7,2
● Toimihenkilöt	125,8	7,7
Talonrakennustyöntekijät	107,0	4,7
Tukku- ja vähittäiskauppa	121,6	6,4
Kuljetus	122,1	7,4
Rahoitus	124,5	6,7
Kunta	119,7	6,1
Tuntipalkkaiset	115,8	5,8
Kuukausipalkkaiset	120,0	6,2
Valtio	114,4	5,0
Kuukausipalkkaiset	113,8	4,8
Yksityinen sektori	120,0	6,4
Tuntipalkkaiset	117,8	6,3
Kuukausipalkkaiset	121,5	4,8
● Reaaliansioindeksi 1990 = 100*	106,7	5,9
● Asuntojen hintaindeksi 1983 = 100		
Asunnot yhteensä	139,0	-4,3
Pääkaupunkiseutu	125,7	-9,6
Muu Suomi	146,3	-1,7
● Taksiliikenteen kustannusindeksi	105,1	5,1
● Invataksiliikenteen kustannusindeksi	104,6	4,6
● Sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksi	104,1	4,0
Helmikuu 1996		
● Kuluttajahintaindeksi 1990 = 100	112,4	0,5
Ravinto	92,8	-3,5
Asuminen, lämpö ja valo	100,6	0,5
Liikenne	126,0	1,9
● Elinkustannusindeksi 1951:10 = 100	1 394	0,5
● Tukkuhintaindeksi 1990 = 100	110,6	0,8
Kotimaiset tavarat	107,5	1,5
Tuontitavarat	117,5	-0,6
● Vientihintaindeksi 1990 = 100	122,4	5,8
● Tuontihintaindeksi 1990 = 100	119,3	-0,8
● Teollisuuden tuottajahintaindeksi 1990 = 100	112,3	2,6
● Kotimarkkinoiden perushintaindeksi 1990 = 100	106,1	-1,3
● Rakennuskustannusindeksi 1990 = 100	101,9	-1,7
Työpanokset	102,3	-0,5
Tarvikepanokset	104,0	-1,7
● Maarakennuskustannusindeksi 1990 = 100	103,3	-1,1
● Maarakennusalan konekustannusindeksi 1990 = 100	110,5	1,6
● Metsäalan konekustannusindeksi 1990 = 100	122,7	1,4
● Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	109,8	2,0
● Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	112,7	1,9

* Ennakkotieto

Postitus
2 lk kirje

PMM
sopimus
00022/1

SVT Suomen Virallinen Tilasto

Palkat 1996:2

TIEDUSTELUT

Anna-Leena Wickstrand/Palkat
Kaisa Weckström-Eno/Hinnat
(90) 17 341

MYYNTI

Tilastokeskus/Myyntipalvelu
PL 3B
00022 TILASTOKESKUS
puh. (90) 1734 2011
fax (90) 1734 2474

FÖRSÄLJNING

Statistikcentralen/Försäljningstjänsten
PB 3 B
00022 Statistikcentralen
tel. (90) 1734 2011
fax (90) 1734 2474

ORDERS

Statistics Finland/Sales Services
P.O.Box 3B
FIN-00022 Statistics Finland
Finland
Tel + 358-0-1734 2011
Fax +358-0-1734 2474

KÄYNTIOSOITE

Työpajakatu 13
00580 HELSINKI

ISSN 0784-8374/Palkat
ISSN 0789-2462/Hinnat